

DOHODY O ROZDĚLENÍ PŘIMĚŘENÉHO ZISKU MEZI VLASTNÍKEM A PROVOZOVATELEM PRO VÝPOČET PŘIMĚŘENÉHO ZISKU Z POUŽITÉHO KAPITÁLU PODLE POLOŽKY Č. 2 ČÁSTI II. VÝMĚRU

I. Cílem zjišťování bylo zmapování užívané praxe na trhu VaK. MZe zrealizovalo průzkum mezi TOP 100 největšími provozovateli působících na trhu prostřednictvím oddílného nebo kombinovaného modelu provozování. Celkově bylo osloveno 86 subjektů a MZe požádalo o předložení dokladů a poskytnutí následujících informací:

- 1) Pokud společnost uzavřela Dohody s vlastníky infrastrukturního majetku VaK, kde zajišťujete provoz VaK v souladu se ZVK na základě uzavřené smlouvy podle ustanovení § 8 odst. 2 ZVK, MZe požádalo o zaslání:

„Dohod pro rozdělení vloženého kapitálu mezi vlastníkem a provozovatelem pro výpočet přiměřeného zisku z použitého kapitálu“, souvisejících s vypracováním všech kalkulací cen pro vodné a stočné pro kalendářní roky 2017, 2018 a 2019, vypracovaných podle přílohy č. 3 k výměru MF.

- 2) „Tabulek pro výpočet přiměřeného zisku a použitého kapitálu“ souvisejících s vypracováním všech kalkulací cen pro vodné a stočné pro kalendářní roky 2017, 2018 a 2019, sestavených podle přílohy č. 4 k výměru MF.
- 3) Celkovou účetní zůstatkovou hodnotu infrastrukturního majetku v členění dle jednotlivých vlastníků pro období 2017, 2018 a 2019 s uvedením podílu (v %) vyjadřujícího hodnotu části infrastrukturního majetku vlastníka, která byla na základě „Dohody“ zahrnuta do výpočtu přiměřené návratnosti použitého kapitálu pro provozovatele.

II. Až na jeden subjekt reagovaly všechny oslovené subjekty. Další dva subjekty zaslaly zmatečné informace.

III. V značné většině případů byla mezi vlastníkem a provozovatelem uzavřena „Dohoda pro rozdělení vloženého kapitálu ...“ prvně až pro rok 2018.

IV. Pro vyhodnocení je důležité si uvědomit, že nejednoznačná úprava, jakým způsobem mají být uzavřeny a vyplněny „dohody o rozdělení vloženého kapitálu mezi vlastníkem a provozovatelem pro výpočet přiměřeného zisku z použitého kapitálu podle položky č. 2 části II. cenového výměru MF“ (dále jen „dohody“) způsobila nesoulad mezi počtem uzavřených dohod v letech 2018 a 2019 a evidovaných uplatněných „hodnot % podílů ze zůstatkové hodnoty infrastruktury vlastníka“ použité pro výpočet PZNK provozovatele pro kalkulace ceny pro vodné a pro stočné.

Některé subjekty uzavíraly mnohostranné dohody s vícero vlastníky upravující stejné, nebo různé procento pro obě služby (pro pitnou vodu a vodu odpadní). Některé dohody jsou uzavřeny formou rámcové dohody, platné pro delší období.

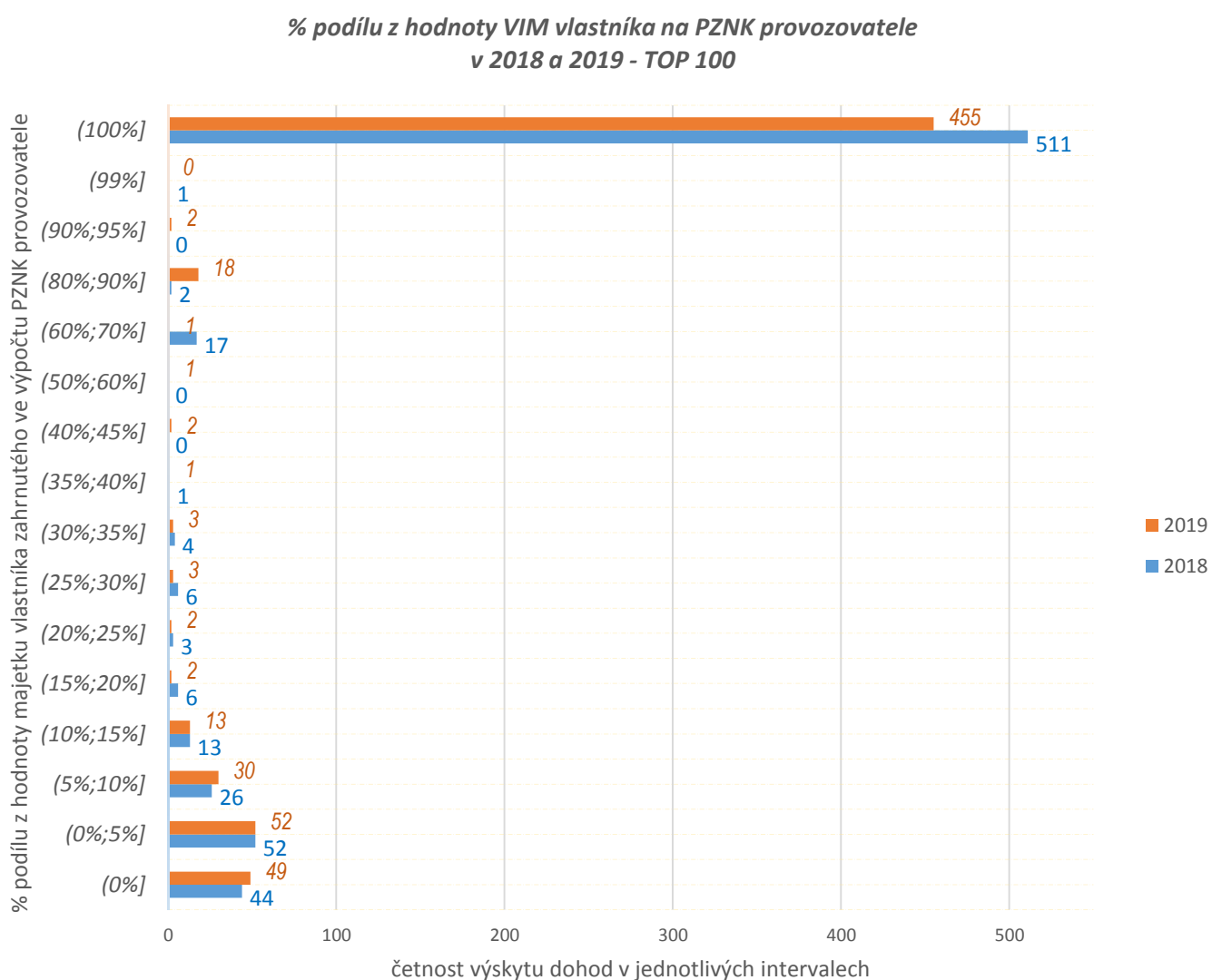
V mnoha případech je dohoda vyplněna nesprávně, případně je nahrazena formou čestného prohlášení, které podle smluvních stran plně nahrazuje dohodu. Uvedený postup lze považovat za nesprávný.

V jednom případě dokonce provozovatel v průvodním dopise informoval MZe, že nemá uzavřenou žádnou dohodu, ale v tabulce výpočtu PZNK (příloha č. 4) obsahuje jasnou informaci o tom, že pro výpočet přiměřeného zisku byla použita i část nebo celá zůstatková hodnota infrastrukturního majetku vlastníka.

Z uvedených důvodů jsme se při vyhodnocování informací zaměřili na četnost výskytů jednotlivých zjištěných „hodnot % podílů ze zůstatkové hodnoty infrastruktury vlastníka“ uplatněných při výpočtu PZNK pro provozovatele.

Zjištěné hodnoty % podílů jsou různé a není samozřejmostí, že hodnota % podílů úzce souvisí s hodnotou provozovaného majetku a množstvím fakturované vody pitné a celkem fakturované vody odpadní.

Pro vyhodnocení četnosti výskytu, jsme stanovili jednotlivé intervaly % hodnot. Výsledek je znázorněn v následujícím grafu a tabulce:

Intervaly % podíl z hodnoty VIM vlastníka na PZNK provozovatele	2018	2019
[100%]	511	455
[99%]	1	0
(90%;95%]	0	2
(80%;90%]	2	18
(70%;80%)	0	0
(60%;70%]	17	1
(50%;60%]	0	1
(45%;50%]	0	0
(40%;45%]	0	2
(35%;40%]	1	1
(30%;35%]	4	3
(25%;30%]	6	3
(20%;25%]	3	2
(15%;20%]	6	2
(10%;15%]	13	13
(5%;10%]	26	30
(0%;5%]	52	52
[0%]	44	49
Celková četnost použitých hodnot % podílů pro výpočet PZNK provozovatele	686	634

Z hlediska četnosti se nejčastěji (455 případů v roce 2019) vyskytuje přístup, kdy je pro výpočet PZNK provozovatele použita celá zůstatková hodnota infrastruktury vlastníka, tj. 100% podíl zůstatkové hodnoty infrastruktury vlastníka. Na druhé straně v roce 2019 v 49 případech byla pro výpočet PZNK provozovatele využita jenom hodnota jím vlastněného provozního majetku. Zajímavá je taky koncentrace výskytů hodnoty % podílů v intervalech od 0% do 10% včetně.

Pro lepší zhodnocení a stanovení průměrné „hodnoty % podílu ze zůstatkové hodnoty majetku vlastníka“ (dále „hodnota % podílu majetku“) používaného na trhu, jsme přistoupili k výpočtu váženého průměru, kdy váhou je hodnota fakturované pitné a odpadní vody. V případě výpočtu váženého průměru používané hodnoty % podílu, byla určena výše hodnoty % podílu majetku pro každý provozovatelský subjekt, jako aritmetické procento všech uplatněných hodnot % podílu majetku v daném roce. Výše váženého průměru zjišťované hodnoty % podílu majetku, pak byla vážena celkovým součtem objemů fakturované vody pitné a odpadní v daném roce. Vzhledem k faktu, že jsou prozatím známy objemy fakturované vody pouze za rok 2018, byly dále analyzovány údaje výhradně za rok 2018.

Vážený průměr „hodnoty % podílu zůstatkové hodnoty majetku vlastníka“ dosahoval v roce 2018 výši 56,32%.

V roce 2018 bylo **celkem fakturováno 1 028,217 mil. m³** vody fakturované pitné a odpadní a srážkové celkem. Jak vyplývá z následující tabulky, subjekty z TOP 100 provozující vodohospodářský majetek v rámci oddílného modelu využívají **100%** podíl zůstatkové hodnoty infrastrukturního majetku vlastníka pro výpočet maximální výše přiměřeného zisku na **45,68%** podílu trhu. Oproti tomu provozovatelé **neuzavřeli žádnou dohodu** o rozdělení hodnoty majetku

na **31,66 %** trhu, stanoveného podle objemu fakturované vody. V následující tabulce jsou vyjádřené jednotlivé podíly trhu, které jsou ovlivněny hodnotami % podílů majetku obsažených v jednotlivých dohodách o rozdělení vloženého kapitálu... uvedených v jednotlivých intervalech:

Hodnota % podílu z VIM vlastníka pro výpočet PZNK provozovatele	Objem vody fakturované v 2018 objem vody fakturované v mil. m ³	% podíl trhu podle objemu fakturované vody celkem: 1028,217 mil. m ³
[100%]	469,721	45,68%
(95% - 100%)	0,228	0,02%
(80% - 85%)	0,231	0,02%
(70% - 75%)	6,405	0,62%
(40% - 45%)	0,800	0,08%
(30% - 35%)	30,190	2,94%
(20% - 25%)	13,308	1,29%
(10% - 15%)	4,601	0,45%
(5% - 10%)	11,663	1,13%
(0% - 5%)	4,383	0,43%
[0%]	325,522	31,66%
Celkem za hodnocené subjekty	867,734	84,39 %

V. Závěr:

1. Návrh Výboru VaK:

Vážený průměr „hodnoty % podílu zůstatkové hodnoty majetku vlastníka“ dosahoval v roce 2018 výši 56,32%, proto lze návrh MZe, aby mohl vlastník uzavřít „dohodu o rozdělení vloženého kapitálu ...“ maximálně do výše 30% vloženého kapitálu, považovat za oprávněný.

Jak dále vyplývá z přehledu, v případě, že dojde k uzavření „Dohody pro rozdělení vloženého kapitálu mezi vlastníkem a provozovatelem pro výpočet přiměřeného zisku z použitého kapitálu“, nejčastěji si provozovatel pro výpočet přiměřeného zisku započítává celou zůstatkovou hodnotu infrastrukturního majetku (100%). V roce 2018 byl tento přístup aplikován na 45,68% podílu trhu. Současná úprava možnosti uzavřít dohodu jenom pro smlouvy o provozování uzavřené před 1. 1. 2017, tedy výrazně znevýhodňuje ostatní provozovatelské subjekty. Jedná se o výraznou disproporci podmínek podnikání na trhu přirozeného monopolu a nerovné zacházení s provozovateli.

2. Doporučení pro doplnění údajů do přílohy č. 3 k cenovému výměru MF:

Současná struktura přílohy „Dohod pro rozdělení vloženého kapitálu mezi vlastníkem a provozovatelem pro výpočet přiměřeného zisku z použitého kapitálu“, příloha č. 3 k výměru MF, neobsahuje všechny potřebné informace, které by podávaly jednoznačnou informaci o hodnotě % podílu ze zůstatkové hodnoty infrastrukturního majetku vlastníka, který byl poskytnut pro výpočet PZNK provozovatele. Proto doporučujeme do cenového výměru doplnit do přílohy informaci o celkové zůstatkové hodnotě infrastrukturního majetku vlastníka a informaci o % podílu hodnoty majetku, která byla vlastníkem poskytnuta pro výpočet PZNK provozovatele v daném roce.

3. MF by mělo doporučit jednoznačný princip upravující problematiku uzavírání dohod – např. jedna dohoda pro každého vlastníka, nenahraditelnost dohody jiným dokumentem a systematicky kontrolovat plnění.